

Іван ХАРИШ

здобувач вищої освіти 1 курсу ОС «Магістр»
спеціальності «Облік і оподаткування»,

Олександр БУРЛАКОВ

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку, оподаткування та
технологій електронного бізнесу

Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ

На сьогоднішній день проблемам управління витратами і формування собівартості підприємств приділяється велика увага як у вітчизняній, так і в зарубіжній літературі. Існує достатня кількість методів калькулювання витрат, впровадження яких дозволило б досконаліше контролювати витрати і впливати на їх зміну в конкретній організації. Однак на практиці доводиться зустрічатись з безліччю проблем, що перешкоджають повноцінному впровадженню таких методів, наприклад, відсутність в структурі підприємства необхідних посад (менеджерів).

Більшість авторів у своїх дослідженнях вказують на проблеми управління витратами на підприємствах в таких процесах як постачання і збут. Нами розглянуто широке коло внутрішніх і зовнішніх проблем управління витратами і функціонування підприємств в цілому. Деякі проблеми є досить специфічними і проявляються тільки в даній галузі. Зазначені проблеми будуть згруповані по основним підрозділам підприємств для зручності сприйняття, це також розуміння того, що робота кожного конкретного підрозділу тісно пов'язана з роботою всіх інших і проблеми в роботі одного з підрозділів також тягнуть проблеми в роботі всіх інших.

Виробничі підрозділи. Продукція значної кількості виробничих підприємств характеризується в першу чергу високою технологічністю, з цього випливає, що далеко не завжди існує можливість автоматизації виробничих процесів. Як наслідок виникають такі проблеми як певна частка браку на

виробництві, що негативно впливає на собівартість продукції і часто спричиняє додаткові витрати по його усуненню або відшкодуванню.

Відділ постачання. Такий підрозділ як відділ постачання в свою чергу може зіткнутися з такою поширеною проблемою як замовлення сировини неналежної якості. Часом це пов'язано з глобальними тенденціями щодо здешевлення виробництва, що безпосередньо впливає на якість сировини. Іншою причиною може стати робота з ненадійними постачальниками. Рідше це обумовлюється проведенням на підприємстві робіт щодо зниження собівартості продукції або пошуку балансу між співвідношенням ціни і якості кінцевої продукції.

Відсутність планування і прогнозування майбутніх закупівель. Дана проблема особливо характерна в малих підприємствах в силу відсутності достатніх людських і часових ресурсів для усунення. Однак наслідки досить серйозні і ведуть до цілого комплексу проблем і додаткових витрат.

Відсутність або недосконалість системи складського обліку також характерно для деяких підприємств. При наявності даної проблеми діяльність підрозділів, які постачають сировину ведеться «наосліп». Насправді це може стати причиною всіх описаних вище проблем, а тому є найбільш важливою проблемою.

Підрозділи маркетингу і збуту. У 2014 році після «обвалу» курсу національної валюти значно скоротилися обсяги інвестиційних програм у зв'язку зі складною економічною ситуацією в цілому. Зокрема ускладнилася і без того непросте ситуація зі своєчасними виплатами за конкретними замовленнями. На цьому тлі активність ринку значно знизилася. Таким чином, ми стикаємося з проблемою простою обладнання. Як наслідок цього – вимушені витрати на оренду додаткових складських площ або витрати по переміщенню обладнання на склади.

Додатково можна відзначити труднощі в реалізації таких концепцій як «Just in time», в перекладі «точно в строк», а також труднощі в плануванні виробництва і збуту продукції.

Бухгалтерські та фінансові підрозділи. Пріоритети в діяльності даних підрозділів найчастіше виділені на користь ведення бухгалтерського і податкового обліку і лише потім управлінського. Проблема більш актуальна при відсутності в організації самостійних, повноцінних фінансових підрозділів.

Загальні особливості і проблеми функціонування. Якщо говорити про малі підприємства, то головна проблема це чисельність персоналу. Дані обставини призводять до вимушеної «універсальності» співробітників.

Отже, все перераховане демонструє, що будь-яка діяльність підприємства, будь-які особливості та проблеми функціонування мають пряме відображення на витратах. Без грамотного управління витратами діяльність організації приймає хаотичний характер. Управління комерційною організацією в цілому не може успішно реалізуватися лише на основі благих побажань і адміністрування. Успішний розвиток організації буде забезпечено лише в тому випадку, якщо всі наявні ресурси будуть використані з максимальним ефектом.

Список використаних джерел

1. Жукова Е. А., Рожкова М. Г. Проблемы управления затратами на предприятии. *Молодой ученый*. 2017. № 12 (146). С. 283-286. URL: <https://moluch.ru/archive/146/41074/> (дата звернення: 08.10.2021).
2. Бурлаков О. С., Мушеник І.М. Методичні основи оцінки ефективності впровадження та використання інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні підприємствами. *Інноваційна економіка*. 2017. № 5-6. С. 212-217. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2017_5-6_34.
3. Бурлаков О. С. Інформаційні технології управління кадровим потенціалом. *Modern Economics*. 2019. № 14. С. 39-43. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V14\(2019\)-06](https://doi.org/10.31521/modecon.V14(2019)-06).